

Laatst zaten wij in de oervrijplaats: het eetcafé. We spraken over onze ervaringen in Vrijplaatsen. Nadeel is dat ik een beetje doof ben. Voordeel is dat ik mensen vaak misversta en dat daardoor prachtige associaties voorbijkomen. Julien heeft het over fasen in de ontwikkeling van een vrijplaats; ik versta "afasie". Floor heeft het liever niet over fasen maar over dimensies; ik versta "Dementie". Afasie: geen woorden vinden voor wat je wil zeggen. Dementie: vergeten wat je ook al weer wilde zeggen. De woorden die vanzelf komen doen hun werk niet meer. En steeds opnieuw moeten bedenken hoe de werkelijkheid ook al weer in elkaar steekt. We herkennen dat afasie en dementie ertoe doen in Vrijplaatsen.

Trombose

We hadden het ook over insluiten en uitsluiten. Een vrijplaats ontwikkelt zich tot een groep, en een groep sluit zich, altijd. Een netwerk is open. Een vrijplaats verhoudt zich tot een netwerk als een prop, een stolsel in de aderen. Oei, trombose! Oorzaak van afasie en dementie! De prop moet tijdig weer los schieten, anders sterft het netwerk.. Bloedstolling is nuttig als er een verwonding is. De bloedprop vormt een korstje waaronder de wond kan helen. Vrijplaatsen werken in situaties dat er pijn is, een verwonding, die je deelt met anderen. Je verenigt je rond de wond, werkt samen aan genezing, en als het klaar is kun je de vrijplaats weer ontbinden. De genezing is effectiever als diverse hulpmiddelen (rode, witte bloedcellen en nog zowat meer) **samenwerken** en als de verbinding met het immuunsysteem gewaarborgd is (goede doorbloeding). Vrijplaatsen werken als er diverse deelnemers zijn die deel zijn van meerdere vrijplaatsen en netwerken. Misschien is er in de eerste fase (sorry Floor...) van een Vrijplaats zelfs wel sprake van een ontsteking: warmte, drukte. En even snel als de medische analogie opkwam laten we hem ook weer los. Een analogie kan nuttig zijn, maar klopt nooit helemaal. Vergeet het maar weer... Afasie, dementie. Morgen vinden we weer nieuwe woorden en een andere metafoor. En elk vergeten - weer herinnerd - brengt een dieper inzicht. - LA

Een beter woord zoeken

'Afasie' en 'dementie' deden zich voor in de Vrijplaats Lerende Overheid. We spraken over integratie: wat een rotwoord! We zijn mannen en vrouwen van de tweede feministische golf, Nederlanders met Friese, Indische, Chinese en Surinaamse familiebanden. En toch herkennen we de emancipatie niet die gaande is onder hoofddoekjes en op scooters. We herinneren onze eigen emancipatie als Europees cultuurgoed en leggen gelijktijdig de emancipatie van de ander aan banden. Leiden we aan dementie? Emancipatie is een beter woord, Wat betekent dat ook al weer? Vrijstellen van (vaderlijk) gezag, mondig verklaren, vrijmaken, streven naar gelijkgerechtigheid. - JH

"Letterwerk" van Dirk van Weelden; Passages in Tytsjerk

Agenda

Voor organisatie van integriteits-vrijplaatsen op maat:
lonneke.alsema@tip.nl

Voornemens om nieuwe Vrijplaatsen te starten:

- Het Belang van Kunst (regio Arnhem/Nijmegen)
- Onderwijskundig Leiderschap
- Digitale Slotgrachten; ICT in de Samenleving
- Strategiegroep Nieuwe Wetenschap
- Verbaasde Bestuurders?

Aanmelden: haffmans@xs4all.nl en floorbasten@orleon.nl

Wij brengen geïnteresseerden bij elkaar en zijn op verzoek (tegen betaling) beschikbaar als Vrijplaatsmakers en inhoudelijk gesprekspartners.

Vrijplaatsen in de Pers:

In een Belgisch ethiektijdschrift: Hans Bolten en Kristof van Rossem over de integriteit van de integriteits-trainer. "Halverwege het artikel dacht ik: ze bevelen de vrijplaats-werkwijze aan! En tegen het eind verscheen ook het woord vrijplaats. Ik zal het artikel kopiëren en opsturen, maar nu even niet ..."

René Brohm stelt in zijn proefschrift *Polycentrische orde in organisaties: een dialoog tussen Michael Polanyi en IT-consultants over kennis, moraliteit, en organisatie* dat professionals in kennisintensieve organisaties een vrijplaats moeten proberen te claimen voor hun kennisontwikkeling. Hij promoveerde op 1 september 2005 aan de Erasmus Universiteit Rotterdam.